

Vedlegg 1: Utfyllende informasjon til søknadsskjema for akvakultur i landbaserte anlegg

Innledning og behov for søknaden

Ocean Gem AS (OG) søker om akvakulturtillatelse for planlagt nyetablering av anlegg for matfiskproduksjon (matfisktillatelse) og postsmoltproduksjon (settefisktillatelse) av laksefisk ved Myklebust på Harøya i Ålesund kommune, Møre og Romsdal fylke.

OG er etablert med formål å bli en vesentlig aktør innen effektivt landbasert lakseproduksjon, og har stor tro på at landbasert produksjon av laks er en voksende og fremtidsrettet måte å drive oppdrett på. Ocean Gem er et lokalt forankret selskap som ønsker å bidra med fremtidige arbeidsplasser, lokale ringvirkninger, og andre positive følger en slik etablering vil medføre for lokalsamfunnet og kommunen. Planene om etablering ønskes velkommen av lokalbefolkningen, noe som motiverer og gleder selskapet.

Lokalisering i Møre og Romsdal fylke er et godt utgangspunkt med både produksjons- og logistikkfortrinn i forhold til Europa som hovedmarked for Norsk lakseeksport. OG har fått på plass en avtale om leie av industriområdet med tilstrekkelig tomteareal for bygging av anlegg for en årlig produksjon av 12 000 tonn og 6 000 tonn stående biomasse.

Personell med relevant akvakulturfaglig kompetanse vil bli engasjert og ansatt i foretaket i etablerings- og driftsfasen av anlegget på relevante tidspunkt i henhold til fremdrift i prosjektet. Selskapet har også knyttet til seg Artec Aqua AS, som er en industriell partner med høy teknologisk kompetanse på bygging og drift av landbaserte oppdrettsanlegg, med spesielt fokus på vannbehandling og vannkvalitet. Anlegget planlegges bygget med gjenbruksteknologi. OG har benyttet seg av Åkerblå AS for utarbeidelse av miljødokumentasjon, biosikkerhetsplan og akvakultursøknad.

Selskapsinformasjon Ocean Gem

Organisasjonsnummer: 928 487 423

Adresse: Vassbekkhaugen 1, 6296 Harøy

Kontaktperson: Bård Sindre Skarshaug

Telefon: +47 90201601

E-post: baard@skarshauginvest.no

Søknaden omfatter

Det søkes om to alternative tillatelser til biomasseproduksjon ved samme lokalitet:

A: Matfisktillatelse (matfiskproduksjon).

B: Settefisktillatelse (postsmoltproduksjon).

Det er ønskelig med fleksibilitet for å kunne tilpasse produksjonen til det alternativ som markedet etterspør til enhver tid. De to alternative produksjonsformene vil foregå adskilt i tid, og ikke samtidig på anlegget. Etter dialog med Møre og Romsdal fylkeskommune sendes det inn én søknad for hver tillatelse som lokaliteten ønskes klarert med. Grunnlagsdokumentasjonen og vedleggene i begge søknadene er like (med unntak av pkt. 3.3.1 i søknadsskjema og merkingen av de to betalte saksbehandlingsgebyrene). Både matfisk- og settefisksøknaden oppgir 12 000 tonn i årlig omsøkt produksjon, men uavhengig av sluttprodukt vi den totale årlige produksjonen på anlegget ikke overstige 12 000 tonn årlig produksjon rund fisk, og 6 000 tonn stående biomasse.

Under gis en beskrivelse av søknaden, med punktvis referanse til *Søknadsskjema for akvakultur i landbasert anlegg*.

Pkt. 1.4 – Vannkilder

Det skal kun benyttes sjøvann i produksjonen. Vanninntaket er planlagt plassert i Harøyfjorden på 71 meters dyp ved posisjon 62°43.039 N og 06°29.425 Ø. Inntaksledning(er) er ikke detaljprosjektert, men vil dersom det blir flere, samles og ligge i oppgitt representativt område for inntaksposisjonen med tilstrekkelig avstand til utslippspunktet.

Pkt. 2.1 - Planer og vernetiltak

Det er ved søknadstidspunkt en pågående reguleringsplanprosess på tiltenkt område for landbasert akvakultur. Arealbruken er i dag styrt av kommunedelplan Sandøy (2015) og detaljplan Myklebust hamne og industriområde (1991). I 1991 ble arealet regulert til industriformål hvor bestemmelsene åpnet bl.a. for landbasert fiskeoppdrett. Med bakgrunn i alder på reguleringsplanen har Ålesund kommune vurdert at det er behov for nytt plangrunnlag, og dermed ny detaljregulering. Oppstartsvarelet for reguleringsplanarbeidet ble kunngjort 03.01.2024.

Arealet på land vil ligge innenfor Malesanden og Huse fuglefredingsområde med tilgrensende dyrelivsfreding. Det ble opprettet i 1988 før området ble regulert til industriformål. Formålet med fredingen er å ta vare på et viktig våtmarksområde med sitt livsmiljø, fugleliv og annet dyreliv. Fuglefredingsområdet dekker totalt 533 dekar i sjøareal. Inntak- og utslippspunktet ligger utenfor avgrensningen til verneområdet, mens deler av rørledningene krysser verneområdet. Konsekvensene av etableringen av anlegget vil ivaretas gjennom reguleringsplanarbeidet.

Pkt. 2.2 – Arealbruk – arealinteresser

Behovet for søknaden er beskrevet i innledningen av gjeldende dokument.

Arealbruken på land vil avklares gjennom reguleringsplanprosessen. Det har fra kommunenes side vært ønskelig å holde plangrensen så nært opp til gjeldende regulerte industriareal som mulig. Med bakgrunn i dette er inntak- og utslippspunkter utenfor plangrensen da dette ville medført et unødvendig stort regulert areal.

Pkt. 2.3 Konsekvensutredning

Vedlegg 15 inneholder kartlegging og konsekvensutredning av marint naturmangfold og naturressurser ved Myklebust. Det understrekes at rapporten utreder konsekvenser forbundet med både planlagt utfylling i sjø for etablering av næringsområde og utslipp av avløpsvann fra anlegget. Samlede konsekvenser er også gitt med bakgrunn i dette. Dette for at rapporten også skal brukes som grunnlagsdokumentasjon i reguleringsplanprosessen.

Utslippspunktet ligger utenfor verneområdet, og avløpsvannet som vil nå verneområdet vil trolig være fortennet store deler av året. Det er derfor knyttet noe usikkerhet til vurdering av påvirkning fra kun det planlagte utslippet på verneområdet, da avløpsvannet ikke er konsentrert når det når verneområdet. Dette omtales i kap. *Usikkerhet* i KU-rapporten (vedlegg 13).

I forbindelse med reguleringsplanarbeidet på land vil i tillegg følgende tema konsekvensutredes:

- Landskap (landskapsanalyse for å vurdere konsekvensene av en større utfylling i sjø, samt bygningsmessige tiltak)
- Naturmangfold på land (vernet natur/ naturtyper/ funksjonsområder for arter)
- Kulturminner
- Landbruk (dersom LNFR-områder blir berørt)
- Flom- og skredfare (stormflo og havnivåstigning, bølgepåvirkning og grunnforhold)

Pkt. 2.4 Vannressurs

NVE vurderer planene slik de er fremlagt til ikke å kreve noen ytterligere behandling etter vannressursloven (vedlegg 2).

Pkt. 3.4. Redegjørelse for det planlagte driftsopplegget

Anlegget er planlagt å bygges trinnvis med en produksjon på 2 374 tonn/år for hvert byggetrinn iht. produksjonsplanen (vedlegg 5). Gitt at det bli 4 byggetrinn, vil dette gi en produksjon på 2 374 tonn/år * 4 = 9 496 tonn/år. Om det blir et 5. byggetrinn, eller at genetikk og kunnskap gjør at man når 12 000 tonn med 4 trinn vet bare fremtiden. Det er i denne sammenheng ikke utelukket at et byggetrinn 2 og evt. 3-4 kan besitte en annen konfigurasjon enn byggetrinn 1, slik at man kommer opp i 12 000 tonn i en annen konfigurasjon. Vi må forvente en utvikling for både produksjonsplanlegging og teknologiske løsninger i fremtiden.

Detaljer om det planlagte driftsopplegget er videre beskrevet i vedlegg 3 (Biosikkerhetsplan med driftsopplegg), vedlegg 4 (Risikoanalyse biosikkerhet og velferd) og vedlegg 5 (Produksjonsplan pr. byggetrinn).

Pkt. 3.6 Supplerende opplysninger

- Skissert situasjonsplan med sjøkart og regulering er presentert i vedlegg 16. Disse skissene er også presentert i biosikkerhetsplanen (vedlegg 3) og kartpakken til søknad (vedlegg 6).
- For å optimalisere plassering av inntak- og utslippspunkt med tanke på krysskontaminering, avstand fra annen akvakultur og temperatur er det utført tre versjoner av spredningsmodelleringen. Siste versjon (003) er vedlagt søknaden (vedlegg 8).

Pkt. 4.1.2 - Spesifikasjon av inngrep ved inntak sjøvann

Inntakspunktet er planlagt plassert i Harøyfjorden på 71 meters dyp i fjordbassenget sørøst for anlegget ved posisjon 62°43.039 N og 06°29.425 Ø, og vil bli liggende med tilstrekkelig avstand til utslippspunktet.

Både inntak og avløp forventes lagt med PE rør, med synkelodd. Selve rørgaten vil ligge på sjøbunnen unntatt akkurat fra land og i overgang til sjø, der røret vil bli nedgravd. På enden av inntaksrøret lages et sil-arrangement for å forhindre store partikler å komme inn med inntaksvannet. Trolig vil både inntak og utslippsrør tillages med en mulighet for «plugg kjøring» - et arrangement for å kunne mekanisk rense rørgaten på innsiden for eventuelle sjøvekster.

Pkt. 4.2.1- Avstand fra vanninntak til utslipp av kloakk eller landbruk, industri o.l.

Det er ingen større kloakkutslipp i umiddelbar nærhet til planlagt posisjon for vanninntak. Sør og sørøst på Harøya er det to mindre avløpsanlegg (Haugane og Stranda), og nord på Fjørtofta er det ett avløpsanlegg (U54 Fjørtoft). Anleggene på Harøya har mekanisk rensing med slamavskiller, noe som er vanlig i åpne kystvann. Avløpsanlegget på Fjørtofta har biologisk rensing.

Avløpene har god horisontal og vertikal avstand fra inntakspunktet. Utslippene ligger på mellom 2-6 meters dyp, mens inntaket ligger på 71 meters dyp. Den horisontale avstanden fra inntakspunktet er på hhv. ca. 2,25 km, 1,85 km og 4,0 km. Se vedlegg 6 (Kartpakke til søknad) for kart og avstandstabell.

Pkt. 4.3.1- Akvakulturrelaterte virksomheter eller lakseførende vassdrag innenfor en avstand i sjø på 5km.

45205 Vågholmen (torsk) og 38177 Sponvikflua (tare) ligger hhv. 2,7 km og 4,1 km fra utslippspunkt, og 3,9 km og 4,3 km fra inntakspunkt. Utslipp fra Myklebust til Vågholmen, samt utslipp fra Vågholmen til Myklebust, er modellert og beskrevet i vedlegg 8 (Spredningsmodellering).

Det er ingen lakseførende vassdrag innenfor en avstand i sjø på 5 km. Se vedlegg 6 (Kartpakke til søknad) for kart og avstandstabell.

Pkt. 4.4.1 - Utslipp til sjø

Utslippspunktet er planlagt plassert i Harøyfjorden på 26 meters dyp ved posisjon 62°43.296 N og 06°28.056 Ø. Utslippsledning(er) er ikke detaljprosjektert, men vil dersom det blir flere, samles og ligge i oppgitt representativt område for utslippsposisjonen med tilstrekkelig avstand til inntakspunktet.

Beregnet utslipp fra planlagt produksjon av enten matfisk eller postsmolt ved anlegget er presentert i vedlegg 7 (utslippsberegning). Beregningen har lagt til grunn en maksimal produksjon på 12 000 tonn/år selv om produksjonsplanen pr. i dag viser en produksjon på 2 374 tonn/år * 4 = 9 496 tonn/år.

Alt avløpsvann blir filtrert i trommel- eller diskfilter med duk mellom 30 og 80 µm. Filteret er plassert ved hvert enkelt kar for å minske transportavstanden på partiklene, og dermed også sjansen for partikkelknusing forut for filtrering. Det filtrerte avløpsvannet føres til sjø. Slammet som samles av trommelfilteret renner videre inn i en slamfortykker, som oppkonsentrerer slammet uten at partiklene knuses. I slamfortykkeren vil partiklene synke til bunns, mens topplaget består av vann med lavt partikkelinnhold. Dette overløpsvannet går gjennom en ny filtrering, mens slammet fra slamfortykkeren går videre til slambehandlingsanlegget. Også overløpsvannet fra slambehandlingsanlegget filtreres en siste gang før det slippes til sjø.

OG har ikke gjort endelig valg av leverandør av slam-renseprosessen. Det pågår en fortløpende utvikling innen dette segmentet med forbedring av teknologi og løsninger. Mest sannsynlig vil OG velge en løsning med maksimal av-vanning av slammet slik at volum som skal fraktes bort fra Myklebust blir redusert til et minimum. Anlegget må uavhengig av teknologi dimensjoneres for å håndtere slam fra hele produksjonen.

Pkt. 4.4.2 – Miljøundersøkelser

Det er gjort en rekke miljøundersøkelser i resipienten/influensområdet til det planlagte landbaserte anlegget for å dokumentere nulltilstanden, og for å kunne vurdere tåleevnen for håndtering av organisk materiale.

Iht. søknadskrav er det utført:

- Spredningsmodellering av utslipp fra/til Myklebust (vedlegg 8)
- Måling av vannutskiftning-, spredning-, og bunnstrøm ved utslippspunkt (vedlegg 9)
- Sedimentmiljøundersøkelse (type B-undersøkelse) (vedlegg 10)
- Punktutslippsundersøkelse (type C-undersøkelse) m/hydrografi (vedlegg 11)
- Strandsoneundersøkelse/Makroalgeundersøkelse i influensområde (vedlegg 12)
- Bunnoppmåling m/multistråleekkolodd (vedlegg 13)
- Forundersøkelsesrapport (vedlegg 114)
- Kartlegging og konsekvensutredning av marint naturmangfold og naturressurser (vedlegg 14)

Nulltilstanden i resipienten er med bakgrunn i utførte undersøkelser godt dokumentert, og egnet for fremtidig overvåkning og sammenlikning. Prøvestasjonene er vurdert som godt egnet for å overvåke influensområdets antatte spredningsområder, og vil beholdes ved neste eventuelle punktutslippsundersøkelse. Resultatene fra miljøundersøkelsene tyder på at resipienten er i stand til å håndtere den tiltenkte belastningen som følge av en god spredningsevne i området.

Pkt. 4.5 Supplerende opplysninger

Tiltakshaver er innforstått med at det må foreligge en ny detaljregulering for området før akvakulturtillatelse kan tildeles. Allikevel håper vi akvakultursøknaden kan mottas, og mulig samkjøre deler av behandlingen av akvakultursøknaden med reguleringsplanprosessen om kommune og sektormyndigheter samtykker til dette. Akvakulturloven § 15 åpner for at det i enkelte tilfeller kan åpnes for parallell behandling etter Plan- og bygningsloven og Akvakulturloven hvis det foreligger samtykke fra kommunen.

Tiltakshaver er klar over den midlertidige stansen i behandlingen av søknader om nye tillatelser til akvakultur på land, og er innforstått med at søknaden ikke kan behandles innen nytt regelverk er på plass. Ocean Gem AS håper søknaden kan mottas, lagres og behandles når dette er mulig. Dersom nytt regelverk krever endringer i omsøkt driftsopplegg eller lignende, justerer vi dette og ettersender oppdatert dokumentasjon.

Oppsummering

Over er det gitt utfyllende informasjon med punktvis referanse til søknadsskjema for landbasert akvakultur. Ved behov for ytterligere informasjon eller andre henvendelser knyttet til søknaden ber vi om at det tas kontakt med kontaktperson for søknaden, Bård Sindre Skarshaug i Ocean Gem AS.